

A felvételi vizsgákról jelentjük

Az Orvostudományi Egyetem orvos szakára 345 érettségizett fiatal jelentkezett (180 helyre). A Semmelweis Kollégiumban több mint egy hétig vizsgáztatták a felvételizető oktatók. Az előcsarnokban szorongva várakozó egyetemista jelöltek sejtették, hogy nagyon „erős a mezőny”, esélyeikről nehéz volt szóra bírni őket. Többnyire fogadkoztak, hogy „majd a bizottság előtt...”

náziumokban végzetekkel szemben. A vidéki, kisebb gimnáziumokból jövők, és sajnos, főleg a fizikai dolgozók gyermekeinek többsége továbbra sem pályázik megfelelő eséllyel az egyetemre. A Természettudományi Kar 3 éves programozó matematikus szakára jelentkezők között — mint az a velük és a dr. Kozma László docenssel folytatott be-

pontos produkciója eredményeként immár elsőéves bölcsekként...

„Ilyen még nem volt...”

Az Állam- és Jogtudományi Karon is felvételi nagyüzem volt július 2-6. között. A Római Jogi Tanszéken dr. Pólay Elemér professzor, a II. sz. felvételi bizottság munkáját irányította. Ott jártunkkor éppen Farkas Mária vizsgázott. Olyan felvételiző, aki a kitűnő érettségi bizonyítványa mellé az írásbelin is maximális pontszámot szerzett. Jellemzésében többek között a következő állt: „... az 1971-es VIII. KISZ-kongresszuson Bács-Kiskun megyét képviselte...” A szóbeli során magabiztosan válaszolt a kérdésekre, olyannyira, hogy a vizsgabizottság tagjai egybehangzóan jelentették ki: „ilyen még nem volt”. A maximális 20 ponttal nyert felvételt.

A Tanárképző Főiskolán a földrajz-rajz szakosok felvételi vizsgáján találkoztunk Pallai Máriaval, aki a budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában érettségizett. Ime, a rajztanár véleménye: „Meggondoltan, jó érzékkel, karakterének megfelelően válaszolt, illetve fejlesztette stídióját. Fejlett és érzékeny tónusérzéke van. Érzelmileg és értelmileg beállítottságának egyensúlyba biztosította fejlődésének.”

A művészi kvalitásokkal rendelkező pesti kislány vidékre készült pedagógusnak, mint mondta: „A művészi pálya bizonytalan. Vidéken szeretnék tanítani, mert ott úgy érzem, önállóbb lehetek. Minden vágyom, hogy az emberek értsék a művészetet, és ezért sokat akarok tenni a saját területemen.”

Nehezebb, mint az érettségi

A SZOTE Gyógyszerésztudományi Karán is hamisítatlan vizsgahangulat uralkodott. A felvételi bizottságok nagy szakértelemmel, türelemmel és sok-sok segítőkészséggel vizsgáztattak. A dr. Iván János adjunktus elnökletével dolgozó vizsgabizottság látogatásunkkor Oláh Ilona felkészültségéről tájékozódott. Izgalmas vissza volt, mert a sikeresebb felvételt jelentette számára.

A folyosón, közvetlenül a vizsga után realisan mérlegelte esélyeit: — Hiába, ez már egyetem... A felvételi nehezebb volt, mint az érettségi. Itt már az összefüggéseket is látni kell. Jó volt, hogy a bizottság tagjai türelmesek és segítőkészek voltak.

Oláh Ilona akkor még nem tudta, hogy szeptembertől gyógyszerészhallgató...

Jubileumi nyári egyetem

A korszerű pedagógiáért

A Szegedi Fesztivál programjában elsősorban a művészetekre épül. De évenként az Ünnepi Hetek idején a tudományok képviselői is lehetőséget kapnak arra, hogy eszméiket megvitassák és továbbadják. Így került sor az idén például a Művelődésmélti Nyári Egyetem, az Ipari Tudományos Konferencia a Szabadteri Színpadok Vezetőinek Országos Tanácskozása, és a Pedagógiai Nyári Egyetem megrendezésére. Ez utóbbi immáron tizedszer jelentkezett előadásorozattal, amelynek megszervezésében a TIT Csongrád megyei szervei és a JATE Neveléstudományi Tanszéke vett részt. 1963 óta a Nyári Egyetem Igazgatósága gazdag tudományos és kulturális programmal várja a vendégeket az ország legkülönbözőbb vidékeiről, s a határokon túlról is.

Az idei, jubileumi nyári egyetem megnyitójának ünnepsége és előadásai az Ady téri épület Auditorium Maximumában zajlottak le. Július 17-én dr. Agoston György, tanszékvezető egyetemi tanár, a Pedagógiai Nyári Egyetem igazgatója köszöntötte a résztvevőket, majd Papp Gyula, Szeged megyei Város tanácselnök helyettese nyitotta meg a rendezvénysorozatot. Beszédében a tíz év jelentős eseményeit és eredményeit is áttekintette. Hangsúlyozta, hogy a nyári egyetem a korszerű pedagógiai törekvések úttörője. A témák az oktatás hatékonysága szempontjából igen jelentősek.

Témák — résztvevők

A tíz év így fest a számok tükrében: 246 előadást tartottak a meghívott „vidéki” és helybeli előadók, közöttük jónéhány külföldi. Több, mint 3000-en hallgatták végig az előadásokat, közöttük több, mint 400 volt idegen országbeli. A legtöbben az NDK-ból érkeztek (136), de szép számmal jöttek az Egyesült Államokból (80), Lengyelországból (67), Jugoszláviából (65), Szovjetunióból (50), Csehszlovákiából (30), de akadit ezenkívül finn (3), és iraki (1) pedagógus szakember is a vendégek között. Oktatási rendszerünk valamennyi ágazata képviseltette magát: az irányító apparátus, a felnőttoktatási intézmények munkatársai és gyakorló pedagógusok egyaránt voltak a résztvevők között. A szegedi Pedagógiai Nyári Egyetem négy kiadványt is megjelentetett, munkájáról televíziós dokumentumfilmek készültek.

A nyári egyetem elsősorban a pedagógiai kutatások legújabb eredményeivel foglalkozik, s egyben jó alkalom a szinte nélkülözhetetlen tapasztalatcsere, valamint Szeged és környéke megismerésére is. Az idén például kétszer egésznapos kiránduláson, városnézésen a szabadtéri két előadásán és búcsúesten vehettek részt a mintegy 350 vendég.

Az ez évi pedagógiai nyári egyetem ismét fontos és aktuális témaköröket vizsgált. Az előadók neves hazai szakemberek közül kerültek ki. Többek között előadást tartott dr. Ferge Zsuzsa kandidátus, az MTA Szociológiai Intézetének tudományos osztályvezetője, dr. Konec János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának osztályvezetője, dr. Dúró Lajos kandidátus, tanszékvezető docens, dr. Pataki Ferenc

kandidátus, az MTA Pszichológiai Intézetének igazgatóhelyettese, dr. Nagy Jánosné kandidátus, főiskolai tanár, főigazgató helyettes (OPI) és dr. Vecskó József egyetemi adjunktus.

Iskola és társadalmi mobilitás

A mintegy tíznapos rendezvénysorozat után dr. Agoston György a következőket mondta a nyári egyetemről: — Komoly társadalmi szükségletet tölt be. A pedagógusok továbbképzésének nincs hasonló módja, a hivatalos továbbképzési formákkal szemben ez gyorsan, frissen közvetíti az ország gyakorló pedagógusainak a kutatások eredményeit, amelyekről az ország egész pedagógustársadalmára tudományt szerez, hiszen a résztvevők felhasználják és munkahelyükön ismertetik ezeket. A tíz év alatt több ezer egyszerű magyar pedagógus, közoktatásügyi dolgozó, szakfelügyelő, művelődési osztályok munkatársai, a továbbképzést irányító szakemberek vettek részt a nyári egyetemen. Az illető megyei szervek ösztöndíjjal küldik ide a pedagógusokat, felismerve a nyári egyetem hasznát, jelentőségét. Sok fontos pedagógiai gondolat innen vált elterjedté, a kutatási eredmények innen kezdtek országosan terjedni, például a modern audiovizuális eszközök pedagógiai alkalmazásával, a programozott oktatással, az akceleráció pedagógiai jelentőségével, stb. kapcsolatosan. A szociológia, szociálpszichológia tudományai az utóbbi időben vettek nagy lendületet. Ezek a tudományok nagyon jelentősek a pedagógia számára. Új módszerekkel, nézőpontokkal gazdagítják a neveléstudományt. Ezért az idei nyári egyetem arra vállalkozott, hogy a tudományok legfontosabb eredményeit vizsgálja. Két központi témát tárgyaltak az előadók. A magyar közoktatásügy egyik fő kérdése: mennyiben szolgálja az iskola a társadalmi mobilitást. Az előadások egyik csoportja tehát az iskolarendszer, iskoláügy és a társadalom szerkezeté közötti összefüggést vizsgálta. Mennyiben nyújt egyenlő esélyeket, függetlenül a szülők társadalmi helyzetétől az iskola a gyerekeknek? Le tudja-e küzdeni a hátrányos helyzetet, tud-e segíteni a hátrányos helyzetű gyerekeken? Az előadások másik csoportja az iskolai közösségeknek, a kisebbségeknek, a szociálpszichológiát, pedagógiai-szociológiai vizsgálatával foglalkozott. A pedagógus csak akkor tudja irányítani a pedagógiai folyamatot, ha ismeri e folyamat szociálpszichológiai törvényszerűségeit.

A témák, mint látnuk, a legélesebb kérdéseket vetették föl. Célunk: közösségi ember nevelése. Ennek feltétele az iskola szerkezetének megfelelő alakítása. Az Auditorium Maximum az idén is tele volt érdeklődőkkel, akik kedvezően nyilatkoztak a nyári egyetemről. Új nézőpontokkal gazdagodtak, ösztönzést kaptak. A szakirodalom anyagának kiadására fél éven belül sor kerül. Ezáltal a nyári egyetem még jobban tudja szolgálni a pedagógiai képzés ügyét.

A várakozás nehéz percei

S ott? Általában sikerrel szerepeltek, többségük a töle felhető maximumot nyújtotta. Július 4-én délelőtt például a dr. Kahán Agost professzor vezette I. sz. felvételi bizottságnál a Sajóközáról jött Hervoly Margit szerepelt nagyon jól. Mint a vizsgáztatók megállapították, öröm volt hallgatni biztos tárgyi tudásra épülő, szépen elmondott feleletet. És bizonyára Margit is örült pár héttel később, amikor megtudta, hogy 19 pontot szerzett az szeptembertől Medikus Gélya. Ugyanennyi pontot gyűjtött (és most boldog elsőéves) a VII. sz. vizsgabizottság előtt július 6-án a gyulai Nyikos Erzsébet. A biológia feleleténél ugyan még remegő kézzel húzta tételeit, de biztos, megalapozott tudása úrrá lett igazalmán. A fizika feleletében a természetes rádióaktivitásról már imponáló, egyetemistának is becsületére való tudásról és általános intelligenciáról tett tanúbizonyságot. Hozzá hasonlóan jól vizsgázott ennél a bizottságnál a szegedi Radnóti Gimnázium volt diákja, Nyári Éva is.

Különböző esélyek

A rendkívül körültekintően, türelmesen, a vizsgadrukkot némi humorral feloldva vizsgáztatók őszintén örültek az ilyen feleleteknek. Mint dr. Simon Miklós professzor, a vizsgabizottság elnöke mondta: — A jól felkészült jelöltek sorsáról 20–30 perc alatt is nyugodtan dönthetünk körültekintő vizsgáztatással. A felvételizők többségénél azonban úgy érezzük, — azért, mert a középiskolai felkészítés, a minősítések, jellemzések nem mindenkinél reálisak — nagyobb hangsúlyt kellene adni a felvételizőknek. Szerintünk a pontszámítás módosítása után is kétséges, hogy az iskolából hozott pontszámnak a felvételin ötven százalékos meghatározó szerepét fenn kell-e tartani? Igen nagy eltérések mutatkoznak ugyanis, főleg a vidékről jövők hátrányára, a középiskolai felkészítésben. Az egészségügyi szakközépiskolákból jövő alap tudása is nagyon hiányos, hátrányos helyzetben vannak a gim-

széletekből kiderült — sokan fizikai dolgozók gyermekei. Szakmai felkészítésük ugyan jobb volt idén, mint a korábbi években, de alapvető hiányosságok is akadtak. Többségüknek például csak homályos sejtéseik voltak arról, hogy milyen képzést és képesítést ad a programozó matematikus tagozat. Politikai tájékozottságuk is gyengébb volt az átlagosnál.

A TTK-n egyébként „szürkébbek” voltak a felvételizők, mint az előző években. Még szerencse, hogy nem a teljesítményük volt a szürke, csak az ünneplő fekete ruhájuk — a kar épületének festéséből, takarításából származó portól...

A Bölcseztudományi Karon a magyar nyelvi tesztekkel érdekes dolgokat tudhattunk meg. Az idén felvételiző „ifjú nyelvújítók” szerint például: „Petőfi főhőse a helység kalapácsa volt.” „Fővárosunk híres helyisége.” Csodálkozhatunk-e ezek után azon, hogy az egyik felvételiző így elemezte saját helyzetét: „Megítél a világ (alany); tudniillik, engemet ítél meg.” Persze, nemcsak a világ ítélte meg a jelölteket, a felvételi vizsgabizottságok is szigorú, de igazságos és jóindulatú ítéleteket hoztak. A Komlórról érkezett — és az V. sz. bizottságnál július 3-án magyarországi szakra felvételizett — Fekete Agnes is tanúsíthatja ezt. 10

Munkában a vizsgabizottság

(Fotó: Ruszaki Károly)

Tanárok III. Nyári Akadémiája

Július 2. és 6. között öt megye — Szolnok, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Pest, valamint Szeged város — pedagógusai az idén harmadik alkalommal találkoztak a Szegedi Tanárképző Főiskolán. Az elmúlt években a magyar-biológia és matematika szakos tanárok, most júliusban pedig fizika és ének-zene szakos pedagógusok töltötték meg a főiskola előadótermet.

A posztgraduális képzés célja, hogy a különböző szakos általános iskolai tanárok az itt eltöltött rövid idő alatt megismerjék szakterületük legújabb eredményeit, a szakmódszertan kísérleteit, az előadásokat a nyári akadémia résztvevői. Délutánonként szervezett és ajánlott programok, művelődési és szórakozási lehetőségek tették változatosabbá a rendezvénysorozatot.

világa címmel Miklósvári Sándor, a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztályának vezetője tartott előadást, majd két szekcióban elkezdődtek a foglalkozások. A résztvevők előadásokat hallgattak és a problémákat szemináriumokon, gyakorlati foglalkozásokon vitatták meg. A fizika szakcsoportban 12 előadás hangzott el. Az előadások szoros kapcsolatban a szakmódszertani kérdésekhez. Az ének-zene tagozaton 9 előadást hallgattak és 8 gyakorlati foglalkozáson vettek részt a pedagógusok. A szakmai kérdések mellett általános didaktikai problémákról és pszichológiai kérdésekről is hallgattak előadásokat a nyári akadémia résztvevői. Délutánonként szervezett és ajánlott programok, művelődési és szórakozási lehetőségek tették változatosabbá a rendezvénysorozatot.

A nyári akadémia szükségességét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a megyei művelődési osztályok és pedagógiai kabinetek évről évre szorgalmazták megrendezését. Szolnok megye vezetői bejelentették igényüket: a Szegedi Tanárképző Főiskolával egész évben állandósítani szeretnék a kapcsolatukat, folyamatossá szeretnék tenni pedagógusaink továbbképzését.

A posztgraduális képzés tartalmi fejlesztése és a struktúra átszervezése országos gond és feladat. Az állami oktatás helyzetéről és feladatairól szóló pártfelfogás szellemében ugrásszerű fejlődés várható ezen a területen is. Büszkén állapítjuk meg, hogy a továbblépést elősegítő országos munkába szervesen épülnek be a szegedi tapasztalatok is.

Felhívás!

A Szegedi Egyetemi Színpad vezetősége tagfelvételt hirdet mindhárom szegedi felsőoktatási intézmény első-, második- és harmadéves hallgatói számára. Mindenki jelentkezését örömmel fogadjuk, aki a színpadművészet bármely ága iránt (színjátszás, vers- és prózamondás, rendezés, dramaturgia, színpadtechnika stb.) kedvet és tehetséget érez magában.

Évadnyitó társulati ülésünket, amelyre a színpad valamennyi régi tagját szeretettel várjuk és ahol az új tagok jelentkezését fogadjuk 1973. szeptember 24-én, hétfőn este 8 órakor tartjuk a JATE KISZ-klubjában (az egyetem központi épületében).

Tanévnyitók

A Szegedi Tanárképző Főiskola a szeptember 6-án délelőtt 11 órakor, a Szabadság Filmszínházban rendezett ünnepséggel nyitotta meg az 1973/74-es tanévet. A József Attila Tudományegyetem 12-én 11 órakor az egyetem központi épületének aulájában rendezte meg tanévnyitói ünnepségét, az Orvostudományi Egyetem pedig 13-án 12 órakor ugyancsak az aulában nyitja meg ünnepi közgyűlésén az új tanévet. (Lapunk következő számában beszámolunk az eseményekről.)